A°. 1838. Nº. 109.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 13 September.

Reeds zes maanden.

» Reeds vier maanden zijn er thans verloopen," schreven wij den 12den Julij, tot groote ergernis der ministeriëlen, » reeds vier maanden zijn er thans verloopen, sinds de magtiging, door onze regering aan den Nederlandschen plenipotentiaris te Londen gezonden, tot teekening der 24 artikelen met de gemagtigden der vijf mogendheden, in conferentie aldaar vereenigd, en de daarmede overeenstemmende, aan de Londensche conventie gerigte nota."

» Vier maanden," zeiden wij verder, » zijn er nu na die nota verloopen. En wat heeft de natie sedert op eene officiële wijze vernomen? Opgeven wat wij verwachtedden, . . . niets, volstrekt niets."

Zoo sprak de *Arnhemsche Courant*, den 12den Julij. Welke verandering heeft nu, den 13den September, een tijdsverloop van twee maanden nagelaten? Twee maanden, dat maar zeggen heet! *Zes maanden* zijn er reeds verloopen, en wij vernemen niets.

En wij vernemen niets! men gelieve wel op deze woorden te letten; want waarschijnlijk zullen onze opregte, onpartijdige, bekwame bestrijders der ministeriële partij thans wel weder doen, wat zij bij de vorige gelegenheid deden, namelijk, zoo vrij zijn van onze woorden geheel te veranderen en te zeggen: » De *Arnhemsche Courant* beweert, dat in zes maanden tijd de Belgische zaak moest geschikt zijn! Welke eene onbekendheid met de diplomatische vormen, dusdanigen spoed te verwachten! Welk eene onbillijkheid, de vertraging daarvan aan onze vaderlijke regering te wijten!" en soortgelijke argumenten meer.

ZES MAANDEN ZIJN ER REEDS VERLOOPEN, EN WIJ VERNEMEN NIETS, VOLSTREKT NIETS.

» Zou er intusschen niets gebeurd zijn?" vroegen wij den 12den Julij. En waarom zouden wij het thans, den 13den September, niet weder vragen? De regering verwaardigde zich immers niet der natie bekend te maken dat er iets gebeurd was. En de bewuste correspondentie-artikelen van het *Handelsblad* zullen wij zoo al niet » onder de fabelen" mogen tellen, dan toch wel buiten gansmocking stellen mogen, als van alle gezag ontbloot. Al waren die berigten even waarschijnlijk, even overeenstemmend, even zeer door de uitkomst bekroond, als zij onwaarschijnlijk, in tegenspraak met elkander, door de uitkomst gelogenstraft bleken, dan nog zouden wij mogen vermanen:

Σώφρονος δὲ ἀπιστίας
Οὐκ ἔστιν χρησιμώτερον βροτοῖς.

» Niets is den menschen nuttiger, dan een verstandig wantrouwen." Waarom komt onze regering niet openlijk voor hare daden uit?

Eerst de mededeeling, dat men zijne schikkingsgezindheid aan de mogendheden had bekend gemaakt, — dat gewigtig geheim! — eerst deze mededeeling achter gesloten deuren aan de kamer gedaan, opdat toch niemand aan die mogendheden mogt gaan overbrengen, dat onze regering aan die mogendheden zelve verklaard had, nu eindelijk de 24 artikelen te willen teekenen; — dan het onthouden dier nota zelve, het onthouden dier nota aan de natie; — vervolgens niet de minste mededeeling meer aan die natie; — niet eens of men antwoord had van de conferencie, of die conferencie vergaderen zou, of zij reeds iets bepaald of voorgesteld had, . . . niets, niets. Niets van wege de vaderlijke regering aan de kinderlijke natie. Het ministerie zal wel gemeend hebben, de natie behoefde zich om niets te bekommeren, [illegible] zonder dat het noodig oordeelde zijne zuigeling zulker dem tekens mede te deelen wanneer en [illegible] zal; wacht niet de zuigeling, gerekt-geduldig en onderworpen-geloovig, dat oogenblik af; en mag dan ook de luur wat heet of wat koud zijn, en hij dit beboeten, — nu, daarvoor is hij zuigeling en de baker baker! moet het onder den vaderlijken regeringsvorm, tusschen het ministerie en de natie wel eenigzins anders toegaan?

In den constitutionelen, ja; maar dien pogen onze tegenstanders zoo veel mogelijk in het rijk der droomen te schuiven, giftig verbolgen op ons, die deze ontfutseling niet gedwee willen toezien. Wij willen hen die revolutie niet laten plegen; wij willen onze staatsregeling van constitutioneel niet vaderlijk zien maken.

Onder den constitutioneelen regeringsvorm komt geen blind vertrouwen te pas. Juist om dat blinde vertrouwen, om de willekeurige beredderingder zaken buiten te gaan, om de natie deel te doen nemen aan het bestuur der nationale zaken, — juist daarom is de constitutionele regeringsvorm ingesteld. De Nederlandsche natie heeft gevolgelijk regt om te vragen: Waarom komt men tot geene afdoening? Is er in zes maanden tijd niets gebeurd?

RUSLAND.

Odessa, 24 *Augustus*. Den 16den kwam de Fransche gezant, baron *de Bourqueney*, hier aan, en begaf zich met zijne familie terstond naar de quarantaine-inrigting, waar hij met [illegible] zijnen nog toekomende eerbewijzen werd ontvangen. De quarantaine-ambtenaren geleiden hem naar de landingplaats op. Nog denzelfden avond ontving hij het bezoek van den militairen gouverneur van Odessa, graaf *van Tolstoi*, en den volgenden dag van den gouverneur-generaal, graaf *van Woronzoff*.

DUITSCHLAND.

Weenen, 4 *September*. Voor Z. K. H. den [illegible] zijn heden hier in een logement 45 kamers tegen den 15den September besteld.

Leipzig, 5 *September*. Gisteren is hier een feest gevierd ter eere van den dag, waarop [illegible] de [illegible] van de staaten voorgelegd werden. [illegible]

Augsburg, 8 *September*. De *Allgemeine Zeitung* behelst heden eenen brief uit 's Gravenhage, waarin men leest:

» Onze regering schijnt nog steeds geen beslissend antwoord van de Londensche conferencie te hebben gekregen. De tijdingen, welke in de laatste dagen het *Handelsblad*, betrekkelijk de handelingen der conferentie mededeelde, blijken tamelijk onjuist te zijn; de uitvallen van dat blad tegen de oostelijke mogendheden vonden bij de beter onderrigten een groot mishagen."

PRUISSEN.

Breslau, 4 *September*. Zes kerken in Silezië zijn door de Catholieken aan de Evangelischen tot blijvend gebruik afgestaan, en te Mokker bouwden, in 1833, beide godsdiensten in de omstreeking hunner kerk, eene gemeenschappelijke kerk. Drie Evangelische kerken zijn aan de Catholieken, gelijk mede drie Catholische aan de Evangelischen, gedurende het herstellen hunner eigene kerken tot tijdelijk gebruik ingeruimd. 93 Catholieke begraafkerken mogen bij begrafenissen van Evangelische lijken, krachtens eene bisschoppelijke bepaling van 6 Mei 1805, voor altijd tot [illegible] rouwplegtigheden gebruikt worden, en beide godsdienst-gezindheden bouwden tot zoodanig einde te Bunzlau en Löwenberg gemeenschappelijke begraafkerken. Zoo heerscht er in Silezië tusschen Evangelischen en Catholieken een eigenaardige vriendschappelijke geest.

— Uit Berlijn meldt men, dat de tijding, door den *Hamburger correspondent* medegedeeld, alsof een edelman van hoogen rang zich hier bevinden zou, met last om aan den aartsbisschop van Keulen, wiens gezindheid merkelijk veranderd zou zijn, deszelfs ontslag uit Minden te bewerkstelligen, aldaar volstrekt geen geloof vindt.

Volgens een nader berigt der Hannoversche courant moet de aartsbisschop slechts per estafette eenen brief aan den koning gerigt hebben, waarin hij verzoekt, van Minden naar Keulen of althans naar Munster overgebragt te worden. Aan eene belofte, om zich voortaan naar den wil des konings te zullen gedragen, zou, luidens het berigt, volstrekt niet te denken zijn; zoodat men dan ook van wege Z. M. een weigerend antwoord verwacht.

Berlijn, 7 *September*. Op het afgewerkte gedeelte van den spoorweg tusschen Potsdam en Zehlendorf hebben er thans dagelijks met de locomotiven en personen-wagens proefritten plaats, zoo wel tot oefening van het personeel als tot bevestiging van den dam. De toevloed van het publiek daartoe is zoo groot, dat men [illegible] [illegible] [illegible]

Lucern, 4 *September*. De landdag heeft in zijne zitting van gisteren het besluit, betrekkelijk de voorstellen der commissie in de zaak van *Lodewijk Napoleon* tot over vier weken verschoven; hij zal zijne overige werkzaamheden in eenige dagen afdoen, zich dan verdagen en den 1sten October weder zamenkomen.

ZWEDEN en NOORWEGEN.

Stockholm, 31 *Augustus*. De laatste avonden hebben er weder eenige volksoploopen plaats gehad, waarbij hier en daar glazen ingeworpen en andere ongeregeldheden gepleegd zijn. Vermits de vermaningen der politie-beambten zonder gevolg bleven, heeft de militaire magt, vooral eergisteren avond, moeten tusschen beiden komen, en zijn er verscheidene personen gewond. Gisteren avond hebben de patrouilles de volkshoopen spoedig uiteen gedreven.

Pr. St. Z.

ENGELAND.

Londen, 8 *September*. Met de laatst aangekomene stoompaket uit de West-Indiën, is hier thans tijding ontvangen, dat ook door den raad van de kolonie Demerary een besluit is genomen, waarbij de neger-slaven met den 1sten Augustus geheel vrijgelaten worden.

— In deze hoofdstad heeft zich een genootschap van voorstanders eener afschaffing der bestaande korenwet gevormd.

— Gisteren zijn van het ministerie van buitenlandsche zaken dépêches aan de Britsche gezanten te 's Gravenhage en Brussel verzonden.

Men merkt op, dat, onder andere vreemde gezanten, ook die van Zwitserland dezen dag op het ministerie van buitenlandsche zaken gearbeid heeft. — Ook zijn dépêches naar den Britschen gezant in Genemd gemeden heet verzonden.

— In berigten uit Lissabon van 31 Augustus wordt thans gemeld, dat het zich wel in zeker steeds liet aanzien, dat de verkiezingen voor de Cortes vermoedelijk over het geheel ten voordeele van de partij der Charteristen uitvielen, doch dat de overwinning van die partij niet zoo groot scheen te wezen, als men vroeger dacht. Immers men had nu vernomen, dat onder anderen te Oporto, niet de Charteristen, zoo als vroeger gezegd werd, maar de ultra-liberalen de meerderheid hadden erlangd. In Lissabon zelve waren de verkiezingen nog niet geheel afgeloopen. Te midden van de worsteling der beide partijen, had de generaal *Das Antas*, welke wordt voorgedragen als iemand, die een groot gewigt in de schaal kan leggen, aan de koningin een' brief geschreven, waarin hij, onder plegtige betuiging van zijne getrouwheid aan H. M. en aan de onlangs ingevoerde staatsregeling, de verzekering gaf, dat hij al degenen, welke die staatsregeling mogten willen omverwerpen, (waarmede voornamelijk de Charteristen bedoeld worden) met al de in zijne magt staande middelen zou tegengaan.

— Volgens hier ontvangene brieven uit Konstantinopel van den 17den Augustus, sprak men daar veel van eene hooggewigtige zending, waarmede *Reschid-bassa* eerlang naar Parijs en Londen zou vertrekken. — Omtrent de aangelegenheden van Persië en Egypte, behelzen deze brieven geene nadere opgaven, waarop eenige staat was te maken. — De Turksche vloot lag den 11den steeds bij Smyrna.

Londen, 9 *September*. In het *Asiatic Journal* leest men, onder andere berigten uit Indië, het volgende: De bijdingen uit het land der Birmannen wederspreken elkanderen; deze zijn vredelievend, gene oorlogzuchtig, zoodat men nog zeer onzeker is, welken keer de onderhandelingen aldaar nemen zullen. In het binnenland van Indië is het treurig gesteld; de aldaar heerschende hongersnood is zonder voorbeeld. De meeste bezorgdheid verwekt echter de steeds luider wordende opposition tegen de Engelsche zendelingen, die, door hunnen te ver gedrevenen ijver, den Hindoes den grooten afkeer van de Europesche beschaving inboezemen.

— De heer *Gilmour* heeft aan den redacteur van den *Glasgow Argus* eenen brief gezonden, waarin hij zich verontschuldigt niet bij de stemming over de motie van den heer *Villiers* in het parlement tegenwoordig te zijn geweest; hij zegt alles te willen doen, opdat de koornwet herroepen worde.

Omtrent het zenden van afgevaardigden in het parlement, zegt hij in dat geschrift, dat, daar het huis der gemeenten beschouwd wordt als het geheele volk vertegenwoordigende, Ierland, een derde gedeelte der bevolking van Groot-Brittanje uitmakende, daarin een derde van de leden moet bezitten, en dus van de 659, die in het opgemelde huis zitting hebben, 219.

Hij eindigt zijnen brief met deze woorden: «Elke verzachting is geweigerd en ... en ... dan gevreesd. Dank zij aan zaken mag en zal zoo niet ...

Parijs, 8 *September*. ... Parijs naar St. Cloud, langs den ... Twee konvooijen zijn van Parijs vertrokken; het ... morgens; het andere ten twee uren des middags, en zijn na een half uur oponthoud te St. Cloud terug gekeerd. De heenreis werd in 23 en de terugkeer in 21 minuten volbragt, alzoo met eene middelbare snelheid van 9 uren in het uur. De beide stoomrijtuigen, waarvan het eene op vier, het andere op zes kielen reed, sleepten ieder zes wagens met 200 à 220 reizigers voort. De spoorweg van Parijs naar St. Cloud heeft een development van 14 kilometres, waarvan er vijf mede behooren tot den spoorweg van St. Germain, van het plein de l'Europe tot aan Asnières. De helling van Parijs naar St. Cloud is 5 millimètres op elke el. De weg heeft een dubbel spoor. Onder de kunstwerken merkt men op een onderaardschen gang, onder den grooten weg van Cherburg gaande, en twee viaducs, voor Surennes en Puteaux, ieder van vijf bogen en 70 ellen lengte, met eene hoogte van 14 el boven den grond.

— Uit Zwitserland heeft men het verslag van de zitting van den landdag op den 3den September ontvangen, waarin, naar aanleiding van de conclusien der commissie, over de uitdrijving van den prins *Lodewijk Buonaparte* moest beraadslaagd worden. Zoo als verwacht werd, heeft de landdag het besluit in deze zaak geadjourneerd, tot dat de leden van de onderscheidene kantons van hunnen kantonnalen raad speciale instructien om ten deze te beslissen, bekomen hadden. Dit besluit is met eene meerderheid van 17 van de 22 stemmen genomen geworden. De landdag zelf heeft vervolgens met eene meerderheid van slechts twaalf stemmen zijne zittingen tot den 1sten October verdaagd. De in de zitting gevoerde debatten duurden lang en waren vrij hevig. De afgezant van Neufchâtel was de eenige van de leden der bondstaten, die zich voor de uitdrijving van prins *Lodewijk* verklaarde.

— Uit Toulon schrijft men, dat aldaar voortgegaan wordt met de uitrusting van eenige bombardeervaartuigen, die voor het eskader op de Mexicaansche kust bestemd zijn. Men wil voorts dat er eenige vaartuigen, onder den schout-bij-nacht *Massieu de Clerval*, in last zullen krijgen, op de Sardinische kust te kruisen, ten einde de zending van wapenen en andere behoefte ten behoeve van don *Carlos* te verhinderen.

— De berigten van de Spaansche grenzen leveren wederom weinig meldenswaardigs op. Het blijkt daaruit, dat van den voor de Carlisten gelukkigen afloop der belegering van Morella, door den pretendent voortdurend gebruik gemaakt wordt, om op het moreel zijner troepen gunstig te werken. Zoo is thans *Cabrera* door hem tot den rang van luitenant-generaal verheven, en heeft hem den titel geschonken van ... van Morella. Een rapport van dien generaal, van den 18den gedagteekend, bepaalt het getal der onder de muren van Morella gebleven Christinos op 2000 man, en dat der gekwetsten en gesneuvelden in de omstreken dier stad op een gelijk aantal. Het valt zeer te betwijfelen, of dit rapport niet met de gewone overdrijving der Spaansche generaals is opgesteld.

— Naar luid der laatste opgaven, nopens het juist beloop der bevolking van Rusland, bedraagt dezelve een geheel van 61 millioenen zielen, waaronder 4,2,00,000 bewoners van het koningrijk Polen, doch zonder het bedrag te rekenen der russische land- en zeemagt, en ook zonder de bevolking der provincien van Circassie.

Parijs, 9 *September*. De heer *Meijerbeer* is van zijne Duitsche reis te Parijs wedergekeerd; men zegt dat hij met veel ijver arbeidt aan zijne nieuwe opera in vier bedrijven, die in de Académie Royale de Musique zal worden opgevoerd, terstond na het thans aldaar gerepeteerd wordende werk van *Auber*.

— De Bayaderen verlaten ons om naar Engeland te vertrekken; de heer *Yates*, de directeur van het Adelphi theater, heeft hen voor 5000 p. st. gedurende 14 maanden geëngageerd: voor welke som zij zich verbinden om niet slechts te Londen, maar ook in de drie deelen des rijks te spelen.

— Er was dezer dagen voor de regtbank van het département der Seine een zonderling proces aanhangig. De heer *Ces-Caupenne*, directeur van den schouwburg Ambigu comique, heeft in 1836 met den heer *Mennecier* het contract gesloten, waarbij deze zich tegen betaling verbond, om tot 1845 alle stukken, welke op dezen schouwburg vertoond zouden worden, door bestelde lieden te laten applaudiseren. Toen de heer *Ces-Caupenne* de directie van den schouwburg nederlegde, werd dezelve door de HH. *Cormon* en *Courtot* overgenomen. Ook onder hen deed de heer *Mennecier* zijnen pligt, en het eerste stuk, *Caspar Hauser*, had grooten bijval. — Doch toen een tweede stuk, *Raphael of de slechte raad*, vertoond werd, van welk stuk een derde door den heer *Cormon* zelven geschreven was, konde *Mennecier*, die het misnoegen des publieks tegen zich opgewekt had, niet zelf verschijnen, maar droeg de zorg om te doen applaudiseren aan zijnen zoon over. De directeuren verboden dezen in de ... te klappen, zij bevalen hem veeleer om bij de uitgaande plaatsen ... te wenken of te lagchen. Doch het stuk ... dat der heer *Mennecier*, die reeds ... had, zijn ... van zijne tot ... gelijk contract een ... advocaat verklaarde; dat *Mennecier* ... in dit zak kon produceren; dat hij ... aan zijne verpligtingen had voldaan, dat de overeenkomst ... moest worden nageleefd; dat de ware grond van het geschil ... was, dat het mislukte stuk door den directeur zelven was geschreven, en dat deze de schuld der mislukking op *Mennecier* poogde te schuiven. De advocaat der schouwburg-directie antwoordde dat *Mennecier* eene ganseh verouderde methode had; dat hij niets anders verstond dan handgeklap; dat men thans door handgeklap de toeschouwers niet meer op zijne zijde konde krijgen; dat thans daartoe meer noodig was; dat men thans weten moet om ter behoorlijke plaatse te lagchen of te weenen; dat *Mennecier* deze kunst niet verstond, en dat derhalve de directie eenen zoo onbekwamen persoon niet langer behouden konde. Het openbaar ministerie hield de gansche overeenkomst voor bedriegelijk en onzedelijk en eischte dat dezelve zou worden vernietigd. Daags daarna sprak de regtbank het volgende

vonnis uit; »Aangezien zoodanige overeenkomst uit haren aard op logen en omkooping gegrond is; aangezien daartoe lieden tot medewerking aangeworven worden, die zich voor geld aan bevolene bijvals-betuigingen en streken onderwerpen moeten, en deze overeenkomst alzoo duidelijk met de grondstellingen en wetten tot handhaving der goede zeden in strijd is; aangezien wijders deze logenachtige en gekochte toejuichingen elken avond in den schouwburg stoornis veroorzaken en met geweld elk vrij onderzoek van den kant van het betalende publiek verijdelen: om deze redenen verklaart de regtbank deze overeenkomst nietig en onwettig, *Mennecier* niet ontvankelijk in zijnen eisch en veroordeelt hem in de kosten."

— Een door de *le Phare de Bayonne* van 6 dezer, uit Madrid medegedeeld brief van den 1sten meldt, dat het contract met den heer *Rotschild* eindelijk is onderteekend; krachtens deze overeenkomst zal het spaansche gouvernement gedurende vijf maanden 10 millioen realen maandelijks ontvangen.

— De Nederlandsche ambassadeur, baron *Fagel*, is, aan boord van de Nederlandsche oorlogs-stoomboot *Cerberus*, te Havre aangekomen.

— Het bewind van Frankrijk beklaagt zich over de ondersteuning, welke *don Carlos* uit Sardinië ontvangt, en men meldt, dat er een bijzonder eskader zal worden uitgerust, om de Sardinische haven te observeren.

Volgens berigten van de grenzen, zoude *Espartero* nog altijd eenen aanval op Estella in den zin hebben, en zulks aan zijne officieren hebben medegedeeld.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 9 *September*. Dezen middag zijn HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik der Nederlanden* naar Berlijn vertrokken.

— Er zijn hier te lande nadere tijdingen van den generaal *Verveer* ontvangen, waarin, onder anderen, gemeld wordt, dat het Hantasche opperhoofd aanzoek heeft gedaan, om in onderhandeling te treden, terwijl de genoemde generaal reeds 5000 man bijeenverzameld had, om binnen weinige dagen den veldtogt te beginnen.

's Gravenhage, 10 *September*. Z.M. de koning heeft heden het zomerpaleis in het Bosch verlaten, en het paleis in deze residentie weder betrokken.

H. K. H. prinses *Albert van Pruissen*, is gisteren, met hare dochter, prinses *Charlotte*, naar Berlijn vertrokken. Naar men verzekert, zal H. K. H. tegen het einde des jaars in deze residentie terugkomen.

— Naar men vernoemt, heeft Z. Exc. de minister van financiën, ten gevolge van het voorstel, om afzonderlijke registers van het beestenvoeder te doen aanleggen, onlangs onder anderen bepaald, dat er voor de quitantiën van den accijns op het gemaal voor granen bestemd tot beestenvoeder, afzonderlijke registers zullen aangelegd worden; dat de invoering van de bedoelde afzonderlijke registers op den 1sten Januarij 1839 bepaald wordt; dat zoodra het register op voorschreven tijdstip in gebruik gebragt zal zijn, de ontvangers alleenlijk uit dat register zullen mogen afgeven de quitantiën van den accijns op het gemaal voor granen, bestemd tot beestenvoeder; dat dit register, eerder als een register van tijdelijke consignatiën dan van gewone ontvangst te beschouwen zijnde, de daarin geboekte sommen niet in het journaal of kasboek der ontvangers zullen worden overgebragt, maar, tegen intrekking van de behoorlijk afgeteekende teruggebragte biljetten, zonder eenige omschrijving of aftrek op het register, doch met aanplakking van de biljetten tegen den betrekkelijken stok, aan den belanghebbende worden teruggegeven, onder inhouding alleen van den accijns, met den aankleve van dien, wegens de hoeveelheid schepgraan, verschuldigd in de gevallen, dat het maalloon niet in geld, maar door middel van den schep, mogt betaald worden, en dat de vroeger gegevene voorschriften nopens de wijze van teruggave van den accijns wegens granen, tot beestenvoeder bestemd, en de afteekening op de biljetten ter zake van het schepgraan, te stellen, te rekenen van het tijdstip der invoering van het afzonderlijke register, worden ingetrokken en buiten werking gesteld; zullende echter die voorschriften, ten aanzien van alle teruggave ten behoeve van stijfselmakerijen, voortdurend en met opzigt tot die wegens veraccijnsingen van granen voor beestenvoeder, tot aan dat tijdstip gedaan, van kracht blijven.

— Men vernoemt, dat door de hooge regering goedgekeurd is, het door het stedelijk bestuur der residentie ontworpen plan eener vereeniging der aldaar bestaande Latijnsche en middelbare scholen, onder den naam van *Stedelijk Gymnasium*. Naar men zich vleide, zouden de lessen op hetzelve nog in deze [illegible] maand eenen aanvang kunnen nemen. Dit gymnasium, zal in twee afdeelingen gesplitst zijn: in het eene zal onderwijs gegeven worden aan die jonge lieden, welke voor de hoogescholen bestemd zijn, en in het andere aan diegenen, voor wie geene geleerde, maar eene beschaafde opvoeding [illegible] andere burgerlijke of militaire betrekking [illegible] zal geen leerling tot het gymnasium worden toegelaten, dan die den ouderdom van 12 jaren bereikt, en de vereischte kennis in de onontbeerlijkste wetenschappen verkregen heeft. De vakken, welke op dit gymnasium onderwezen zullen worden, zijn voor die jonge lieden, welke voor de hoogescholen bestemd zijn: het Grieksch, Latijn, de Nederduitsche, Fransche, Hoogduitsche en Engelsche taal- en letterkunde, de oude, nieuwe en vaderlandsche geschiedenis, de oude en hedendaagsche aardrijkskunde, de fabelkunde, de reken-, stel- en meetkunde; en voor diegenen, welke de hoogescholen niet zullen bezoeken, ab de opgenoemde vakken, behalve het grieksch en latijn, in welke laatste taal hun evenwel eenige algemeene kundigheden zullen worden toegedeeld. Aan het hoofd der inrigting staat de rector, die met het algemeen bestuur van het gymnasium belast zal wezen. Met hem zal het getal der onderwijzers *tien* zijn. Bij deze nieuwe inrigting zullen vereenigd zijn de tot dus verre bij de latijnsche school bestaan hebbende *mijnerva*, *januarius*, enz., en, in plaats van deze, zal, zonder meerder kosten voor elken leerling, indien drie maanden *f* 25, dat is, in het geheel *f* 100, betaald worden, onverschillig tot welke der beide gedeelten van de school hij behoort, of in welke klasse hij onderwijs geniet. Dit schoolgeld zoude voor de stedelijke kas ontvangen, terwijl aan de onderwijzers eene vaste jaarwedde [illegible]

In de ministeriële *Emancipation* leest men: »Wij zien ons in staat, om te verzekeren, dat, dank hebbe de tusschenkomst van onzen gezant *van de Weyer*, een gedeelte der exemplaren van het vlugschrift des heeren *Dumortier* over de 24 artikelen uit handen der Lotdensche douanen gered is. Reeds is een aanzienlijk aantal exemplaren dezer brochure onder de Engelsche ministers, onder de leden van het diplomatieke korps, de voornaamste staatkundigen en onder de redactien der dagelijksche en wekelijksche bladen verspreid."

— De ijzeren spoorwegen in België hebben in de afgeloopen maand 269,086 reizigers vervoerd; de ontvangst heeft 409,679 franken bedragen.

Arnhem, 12 *September*. In ons vorig nommer hebben wij een artikel van het *Journal de la Haye* overgenomen, betrekkelijk de *zaak van Chaltas*. Men zal opgemerkt hebben, dat in dit artikel de heer *Fabricius* verdedigd wordt tegen de overigens vrij ongeloofvaardige beschuldiging van met *Chaltas* schriftelijke overeenkomsten of iets dergelijks te hebben aangegaan. Het *Journal de la Haye* toont verder aan, dat *Chaltas* een werktuig geweest is in de hand der Fransche politie. Maar dat de heer *Fabricius* geheime staats stukken zou hebben gekocht, dit wordt niet ontkend. Wij meenden, hierop oplettend te moeten maken, opdat men soms niet, na eene oppervlakkige lezing, gelooven mogt, dat onze aanmerking, in de courant van den 8sten, eenigermate verviel.

— De twee ministeriële Fransche tijdschriften, *de Revue des deux mondes* en *de Revue de Paris*, zijn zeer oorlogszuchtig jegens Zwitserland gestemd. De eerste bekent zelfs, dat de Fransche troepen zich slechts eenige uren van de grenzen te verwijderen zonden hebben, om den »*grands seigneurs*" van Thurgau aan Frankrijk's wil te doen gehoorzamen. De *Revue de Paris* bewijst, dat Frankrijk de uitvlugt van *Lodewijk Bonaparte's* burgerschap van Thurgau niet aannemen kon, meerdien, volgens de constitutie zelve des kantons, men onderdanigheid aldaar moet hebben gedaan van het burgerregt in eenen vreemden staat, alvorens dat des kantons te ontvangen; nu kan men evenwel niet bewijzen dat *Lodewijk Napoleon* bij de aanneming des Zwitserschen burgerschaps eene dergelijke verklaring gedaan heeft. Ook is het niet waar, zegt de *Revue*, dat door de verbanningswet van 1815 de leden der familie van *Napoleon* het Fransche burgerregt voor altoos zouden verloren hebben; door gezegden maatregel werd het slechts geschorst.

— Tot bewaarder der hypotheken alhier is door Z. M. benoemd de baron *van Heeckeren tot Dingshof*, thans verificateur der registratie in de provincie Gelderland.

— Men berigt ons, dat een paard uit de stoeterij van den heer baron *van Heeckeren van Enghuizen*, met name *Red Dan*, den grooten prijs van 4000 franken te Spa heeft gewonnen. Het rennen moet buitengewoon snel geweest zijn. — Dit is de derde prijs, welke de paarden van den heer *van Heeckeren* gedurende dezen zomer hebben behaald.

— Door het stedelijk bestuur van Nijmegen zal, op den 20sten dezer, des middags om 12 uur, op het raadhuis aldaar verkocht worden ongeveer drie Banders 3- à 4jarig *Rijswaardenhout*; op den 29sten daaraanvolgende, des morgens om 10 uur, ten huize van *J. van den Heuy*, te Heumen, eene partij ditto *Rijshout* en eenige *Dennenboomen*; en eindelijk op laatstgemelde uur en plaats aanbesteden *het omrioolen van eenige Heidegronden in de Gemeente Heumen*.

— In de gemeente van Groesbeek is een *Veldwachter* benoodigd. Het tractement bedraagt *f* 125 in het jaar, benevens vrije kleeding. Die naar dezen post willen solliciteren moeten zich voor den 15den *September* bij het plaatselijk bestuur van Groesbeek aanmelden. Op gepensioneerde en ongehuwde militairen zal bijzonder worden gereflecteerd.

— Morgen zal aan het Magazijn van Kleeding in de Broederenstraat alhier verkooping worden gehouden van eene partij *afgekeurde militaire goederen*.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 11 Sept. 1 El 5 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D.
Den 12 Sept. 1 El 4 Palm 8 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 2 D.

Waterhoogte voor Reulen.

10 September, 6 voet, 9½ duim.

Advertentiën.

Na een langdurig en smartelijk lijden, overleed heden morgen mijn geliefde Echtgenoot *W. VAN DE WALLE*, in den ouderdom van 55 jaar, na eene gelukkige Echtvereeniging van [illegible] jaren.

Vrienden en bekenden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Mr. *M. J. VAN LÖBEN SELS*, Notaris, residerende te *Zutphen*, zal op Dinsdag den 25sten September eerstkomende bij inzet, en 14 dagen daarna, zijnde den 9den October (telkens des namiddags ten vier uren, in het Koffijhuis *het Zwijns hoofd*, binnen *Zutphen*) finaal verkoopen:

1o. Een kapitaal HUIS en ERF, staande en gelegen binnen *Zutphen*, in de Walerstraat, op den hoek der Bakkerstraat, gemerkt V. 966, laatstelijk bewoond geweest door wijlen den heer Mr. *J. A. SCHEUTEER*, voorzien van 12 meestal groote en behaagen KAMERS, ruime KEUKEN met POMPEN, verdiepte KELDERS en een achter het Huis zich bevindende TUIN.

2o. Het ERVE de *Breede Rit*, gelegen in de Wehlsche *Empe*, gehuchte *Braamen*, groot 15 Bunders, 61 Roeden [illegible] Ellen.

Nadere informatiën zijn te bekomen [illegible] van voornoemden Notaris.

† † † De Notaris Mr. *J. NIJHOFF*, zal, op den 19den
† † en 27sten October 1838, des middags ten 2 ure, in *de Ploeg*,
† te *Oosterbeek*, bij *Arnhem*, publiek veilen en verkoopen:

1°. Een solide HUIS, N°. 22, TUIN, BOOMGAARD en BOUWLAND, in genoemd aangenaam Dorp, aan den Dorpsweg nabij de Kerk, groot ongeveer 14 Roeden en 20 Ellen; zeer geschikt, om, met weinig kosten, tot een aangenaam BUITENVERBLIJF te worden ingericht.

2°. Een HUIS, N°. 10, en TUIN met BOOMGAARD en BOUWLAND, aldaar mede aan den Dorpsweg; groot ongeveer 17 Roeden.

3°. Een HUIS, N°. 11, en TUIN met BOUWLAND daarnaast; groot ongeveer 17 Roeden.

De perceelen N°. 2 en 3 in massa.

4°. Een stuk TABAKSLAND, achter het 1ste perceel; groot ongeveer 24 Roeden.

De perceelen 2, 3 en 4 zijn mede door derzelver aangename ligging zeer geschikt tot het daarstellen van BUITENVERBLIJVEN.

5°. Eene WEIDE, de *Boerenkamp*, onder *Dreel*, voor [illegible] groot ongeveer 3 Bunders.

De perceelen 1, 2 en 3 in eigen gebruik te aanvaarden met 1 Mei 1839; het 4de perceel, stoppelbloot in het najaar van 1839; en het 5de perceel dadelijk na den toeslag. — Alles breeder bij biljetten, en zijn nadere informatien te bekomen bij genoemden Notaris.

---

§ † † De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Gendringen*,
† † † is voornemens, om op Maandag den 17den September 1838, des morgens ten tien ure te beginnen, op den Huize *de Wilde* aldaar, VERKOOPING te houden van zeerhande MEUBELEN en HUISRAAD, KOPER-, TIN-, IJZER-, GLAS- en AARDEWERK; voorts BOUW- en TUINGEREEDSCHAPPEN, KARREN, PLOEGEN, EGGEN; ook eene KOETSKAR, VISCHNETTEN, VISCHKAAR en AAK, en hetgeen verder zal worden aangeboden. — De goederen zijn op den 14den en 15den September van 10 ure voor- tot 3 ure na den middag, te bezien.

---

† § † Mr. *N. G. FRANCKEN*, Notaris te *Elst*, zal,
† † † op Woensdag den 3den October 1838, bij inzet, en den 17den
§ dier maand, bij toeslag, beide des voormiddags ten 10 uren, en ten huize der *ERVEN ALBERS*, te *Elst*, namens de Erfgenamen van Wijlen Mevrouw de Douairière *VAN LOBEN SELS* — in het openbaar verkoopen:

Eenen kapitalen, goeddeels Tiendvrijen BOUWHOF, onder *Elst*, Buurtschap *Zum* gelegen, groot ruim 45 Bunders; voorts negen perceelen WEILAND, onder *Elst*, Buurtschap [illegible] en *Heteren* gelegen, breeder bij biljetten omschreven.

---

† § † Mr. *N. G. FRANCKEN*, Notaris te *Elst*, zal,
† † † namens de Eigenaren, op Zaturdag den 13den October 1838
§ bij inzet, en den 27sten dier zelfde maand bij toeslag, beide des voormiddags ten 10 uren, en ten huize der *ERVEN ALBERS*, te *Elst*, in het openbaar verkoopen:

Eenen BOUWHOF, *de Hozven* genaamd; groot ruim 70½ Bunders; voorts nog twee afzonderlijke aan dien Bouwhof grenzende WEIDEN, groot ongeveer 3¼ Bunders; alles onder *Randwijk*.

Uit de Hand te Koop:

een staande PATRIJS HOND, bestendig zoekende en niet drukken. — Onder franco brieven te bevragen bij *C. GERRITSEN*, in *het Posthoorn*, te *Arnhem*.

---

† † † Bij den Apotheker *P. F. J. VAN PELT* is
§ † alleen voor *Arnhem* in depôt geplaatst de, sedert 1823,
§ met roem bekende GOMMA, voor *Teeringziekte*, *Zwaarlijdendheid*, en met *Bloedspuwing zuikelende lijders* zoo uitmuntend heilzaam, als ook Prof. *HOFFMANN'S* SLIJM- en MAAGPILLEN, in verzegelde fleschjes.

** Op heden is bij de Boekhandelaars *JOHs. NOMAN EN ZOON*, te *Zalt-Bommel*, van de pers gekomen en alom verzonden:

I. L. RELLSTAB. (Schrijver van 1812.) Nieuwe Sentimentale Reizen, Post- en Zeestukken, Bergstoffen, Intermezzo's enz. Uit en [illegible] met gelithographeerden titel en vignet . . . . *f* 4,80.

[illegible] groot 8vo.

III. A. E. VAN [illegible] uit de 14de eeuw. [illegible] met gelitographeerden titel en vignet . . . . *f* 3,80.

IV. HANDBOEK voor SCHOOLONDERWIJZERS en ONDERWIJZERS per JEUGD, of de laagere scholen, of van alle wetten, reglementen, besluiten enz. betreffende het lager schoolwezen in ons vaderland (tot Julij 1838) 3de deel groot 12mo. *f* 2,20.

V. Idem 3 deelen compleet . . . . . *f* 6,50.

VI. Beschrijving van *Zwitserland* en het *Tyrolsche Gebergte*; met platen. Een deel compleet . . . . . *f* 2,90.

** Bij *W. VAN BOEKEREN*, te *Groningen*, wordt bij Inteekening uitgegeven eene tweede goedkoope uitgave van *LEES-STAB*, *het jaar* 1812, 4 dln. op velin papier in postformaat à *f* 1,80 het deel, waarvan de inteekeningslijsten en drukproeven alom verzonden zijn.

** Bij *BROESE en COMP.*, te *Breda*, zijn de volgende WERKEN ten dienste der Instituten uitgegeven en alom verkrijgbaar:

J. BOSSCHA, Handleiding tot de Krijgsgeschiedenis voor Nederlandsche Militairen *f* 2,20.

Dit werk is van den volgenden inhoud als: Oude krijgsgeschiedenis. — Krijgsgeschiedenis der middeleeuwen. — Nieuwe krijgsgeschiedenis. — Schets der krijgsgeschiedenis van de Nederlanden. — (1. Het Romeinsche tijdvak.) — (2. Tijdvak der middeleeuwen.) — (3. Het Spaansche tijdvak.) — (4. Het tijdvak der Fransche oorlogen, van het sluiten van den Munsterschen Vrede tot den Veldslag van Waterloo.)

——— Schets der algemeene geschiedenis en die des Vaderlands. Ten dienste vooral der aspiranten tot Kadet der K. M. Akademie. 3de druk *f* 2,60.

Mr. G. DONKERSLOOT, Handboek der Algemeene Geschiedenis, 5 deelen, in 6 stukken compleet à *f* 23,15.

——— Handleiding tot de Algemeene Geschiedenis, in 5 stukken compleet *f* 3,25.

Ieder deel van dit werk is ook afzonderlijk verkrijgbaar, als: 1°. Geschiedenis der Oostersche Volken, 2°. Grieken, 3°. Romeinen, 4°. Middeleeuwen, 5°. Nieuwe Geschiedenis.

——— Gelijktijdig Overzigt der voornaamste Vorsten van Europa, van de jare 1800—1836. In 4 groote Tabellen à 95 Cts.

P. P. ROORDA VAN EYSINGA, Aardrijksbeschrijving van Nederlandsch Indië, ook ten dienste van hen, die zich tot de lessen bij de K. M. Akademie voorbereiden, om eenmaal naar Nederlandsch Indië te vertrekken. Met eene Kaart *f* 3,50.

A. A. VAN HASSELT, Leerboek der Aardrijkskunde, ten dienste van hen, die zich tot de Lessen bij de Koninklijke Militaire Akademie wenschen voor te bereiden.

J. BADON GHIJSEN en H. STRONKHORST, Beginselen der Stelkunst, bevattende de behandeling der stelkunstige formeln, de oplossing der vergelijkingen van den eersten en tweeden graad, alsmede de theorien der gewone logarithmen, reken- en meetkunstige reeksen en kogelsnijden. *f* 2,50.

W. WEIFFENBACH, Sammlung auserlesener Fabeln, Anekdoten, Kleiner Geschichten und Erzählungen. Ein lehrreiches unterhaltendes Lesebuch für solche welche die deutsche Sprache erlernen wollen; nebs einem Deutsch-Hollandischen Wörterbüchlein. Zweite verbesserte Auflage. De prijs van dit werk, 263 pagina's druks bevattende, is slechts *f* 1.

Uebungsaufgaben über den rechten Gebrauch der verschiedenen Sprachtheile, wie auch ortographische Uebungsstücke, mit verbesserten Sprach- und Schreibfehlern zur Beförderung des Unterrichts in der deutschen Sprachlehre und Rechtschreibung, besonders für die niederländische Jugend. f 0,80.

BERIGT.

Met voorkennis en onder approbatie van Z. E. den Heer Gouverneur van *Gelderland*, is, in der tijd, bij *C. A. THIEME*, te *Arnhem*, gedrukt en in alle Geldersche Boekwinkels verkrijgbaar:

Verzameling van Reglementen

VOOR DE PROVINCIE GELDERLAND;

INHOUDENDE:

1°. *Reglement op de zamenstelling der Provinciale Staten;*
2°. *Reglement op de Stedelijke Regeering;*
3°. *Reglement op het Bestuur der Polders Lande;*
4°. *Instructie voor de Gemeente Ontvangers der Polders Lande;*
5°. *Reglement op het Beheer en Onderhoud der Buurtwegen;*
6°. *Een Alphabetisch Register op elk der bovengenoemde Reglementen.*

— Heden heeft bij denzelfden Uitgever de pers verlaten, en is mede bij alle Geldersche Boekverkoopers te bekomen, als een vervolg, of tweede stukje van het bovenstaande, het

REGLEMENT

OP HET BEHEER DER [illegible]

[illegible]

VOOR DE PROVINCIE GELDERLAND;

WELKE DEZELVE INSGELIJKS GEVOEGD IS EEN

ALPHABETISCH REGISTER

op hetzelve.

Een en ander van de hoogste nuttigheid voor de Heeren Leden van de Provinciale Staten, Burgemeesters, Wethouders, Assessoren, Gemeenteraden, Ontvangers, Belanghebbenden en Ambtenaren bij de onderscheidene Polderbesturen. — Prijs van het eerste stukje in duodecimo *f* 2,20.
Idem " tweede " " " *f* 1,90.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekverkoper.